

Jānis Matulis
"Latvijas Zaļā kustība"
valdes priekšsēdētājs

Jānis ļoti labi orientējas Ilgtspējīgas Attīstības mērķos un jau pašā sarunas sākumā norāda, ka "Latvijas Zaļā kustība" (LZK) savās aktivitātēs integrē vismaz katru trešo no šiem mērķiem - daudzas no tēmām bija organizācijai prioritāras jau labu laiku. Pats Jānis sevi sauc par "zaļo lietu dinosauru", jo nozarē ir iesaistīts jau kopš 1989. gada, kad viņš piedalījies "Vides aizsardzības kluba" dibināšanā. Darbības sākumā Vides aizsardzības klubs bija vienīgais, kas nodarbojās ar piekrastes aizsardzību, kas līdz ar neatkarības atgūšanu kļuva ļoti svarīga tēma. Liela daļa Kurzemes dabas kā PSRS rietumu robeža bija sabiedrībai nepieejama, taču šo liegumu atcelšanas rezultātā daudz unikālu biotopu nonākuši briesmās. Braukšana ar džipi pa kāpām ātri vien kļuvusi praktiski par "tradīciju", tas pats attiecināms uz privātmāju būvniecību kāpās. Vienā gadījumā, ciņa pret pašvaldību, kas to visu ir atļāvusi, novedusi līdz Eiropas Cilvēktiesību tiesai.

Pirms sākumos organizācija pulcēja pragmatiskus biedrus, kas bija mazāk noskaņoti uz talkām un svinīgiem pasākumiem, bet tā vietā vēlējās darboties praktiskāk. Tas noveda pie "Latvijas Zaļās kustības" izveides 2004. gadā. Biedrība darbojusies ar dažādām tēmām – sabiedrības izglītošanu, enerģijas un klimata jomām. Kāpu aizsardzība vienmēr bijusi pie apvēršņa – Jānis paskaidro, ka līdz 2010. gadam kustība bija panākusi, ka

<http://zalie.lv/>

tie, kas iebrauc kāpās, ir retums, jo tam seko sods. LZK sniegusi arī daudzus citus priekšlikumus likumprojektiem, taču bieži tie netiek uzklausi, vai tiek apspiesti gadiem ilgi. Paralēli šim ilgtermiņa aktivitātēm, biedrība regulāri rīko dažādas citas aktivitātes, kā, piemēram, "diena bez auto"

Biedrības galvenajā fokusā ir Baltijas jūras piekraste un tās ekosistēma, kur tiek rīkotas dažādas aktivitātes – sakopšanas talkas, priežu stādīšanas, kā arī apjomīgs darbs, lai izveidotu "Dabas pieejamības sertifikātu". Šī projekta pamatā ir pārliecība, ka unikāliem dabas apskates objektiem Latvijā jābūt pieejamiem visiem. Lai šo pārliecību padarītu par standartu, LZK kopā ar apvienību "Apeironi" rudens sākumā prezentēja kopīgi izveidoto, universālo dizainu apliecinājošo, sertifikātu par dabas pieejamību. Šī projekta turpinājumā sekos sadarbība ar pašvaldībām, kuru teritorijā atrodas nozīmīgi dabas objekti (kā piemēri – baltās kāpas, pelēkās kāpas, unikāli biotopi vai unikāli augi), lai ar nelieliem resursiem padarītu šīs vietas pieejamas visiem. Visiem pieejams - nozīmē atbilstību universālā dizaina pamatprincipiem, kā piemēru minot, ka cilvēks ratiņkrēslā var bez palīdzības izkāpt no sava auto stāvlaukumā un nokļūt līdz objektam bez apgrūtinājumiem. Tam pamatā ir ļoti elementāra ideja – ja, piemēram, labierīcības tiek iekārtotas cilvēkiem ar kustību traucējumiem pieejamā veidā, tas nozīmēs pieejamību visiem.

"Taktika līdz kurai mēs esam nonākuši ir, ka cilvēkiem nevajag aizliegt [pieeju dabai], bet gan piedāvāt risinājumu. Ja tev ir pieejama sakārtota infrastruktūra – daba no tā tikai iegūs."

– JĀNIS

Iniciatīvas ietvaros abas organizācijas padara savus ekspertus pieejamus konsultācijām. Sertifikātam ir divas pakāpes – diploms par atrašanos uz pareizā ceļa un piešķiramais uz gadu karogs, kas parāda atbilstību visiem pieejamības principiem. Abas pakāpes pieejamas kā publiskiem, tā privātiem īpašumiem un apskates objektiem. Jānis paskaidro, ka ir jau vairākas pašvaldību uzturētas pludmales, kas nākamgad šo karogu varētu saņemt, kā lielisku piemēru norādot Roju.

11 ILGTSPĒJĪGAS
PILSĒTAS UN
KOPIENAS

